

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 50

agost – setembre 09

Edició: Associació Cultural L'Espona
Adreça: Escoles, 5
43370 La Palma d'Ebre
e-mail: espona@ono.com

Edició especial

Editorial

Com bé sabeu, L'Espona es va crear al mes d'abril de l'any 2000. Un any més tard, al maig de 2001, naixia el Reble, el butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió de l'Associació, amb l'aparició d'un número 0 de presentació. Com es deia en l'editorial del número 0, dedicada a la pròpia aparició del butlletí, el Reble es concebia com "el fil comunicatiu entre qui intenta dur el timó de L'Espona i qui és el Reble que l'enforteix". Doncs bé, així ha estat durant quaranta-nou números, amb una àmplia participació, amb diversitat de temes tractats, tant en l'editorial com en els articles...

Ara, amb motiu de l'arribada al número 50, des de l'Espona creiem que és un bon moment per a fer balanç dels vuit primers anys de la publicació, i per això ens hem plantejat de fer-ne una edició especial –doble– que comptarà amb tres articles elaborats pels tres membres nats del Consell de Redacció. Uns textos on l'Olga Cubells, el Sergi Cuadrado i l'Imma Cubells aporten una sèrie d'informacions i reflexions sobre la trajectòria de les tres seccions del butlletí, l'editorial (l'Olga), l'article (el Sergi) i les activitats (l'Imma).

Bé, esperem, com sempre, que aquesta iniciativa sigui del vostre gust, i que puguem tornar a dirigir-nos a vosaltres després de 50 Rebles més, amb motiu del número 100.

Activitats

- IX edició de les Xarrades a la fresca de l'Associació Cultural L'Espona:

31 de juliol: Àlvaro Arasa, "La formació del Delta de l'Ebre"

7 d'agost: Jordi Blay, "El paisatge (favorit o no)"

28 d'agost: Biel Pubill, "El jocs tradicionals"

Totes les xarrades es fan, com sempre, a la placeta de l'Església Romànica, a les 22.30h.

- Festa de l'estiu de L'Espona: "Els jocs tradicionals. Juguem grans i petits", capitanejada per Biel Pubill. La començarem a la tarda, cap a les 6, i anirà seguida d'un sopar de germanor i l'amenització musical a càrrec de la xaranga La guinyolada. Tota l'activitat la realitzarem a la plaça Catalunya. Trobareu els detalls de la festa als cartells il·lustratius que figuraran als diferents establiments del poble.

- Representació de l'obra de teatre "Montserrat, Marta i Maria", del grup teatral local Lo teló. Dimecres 12 d'agost a les 22.30h.

- Festa Major de la Palma d'Ebre. Dies 13, 14, 15, 16 i 17 d'agost. Diferents activitats organitzades pel Centre Cultural i Recreatiu i l'Ajuntament de la Palma d'Ebre.

L'editorial: la veu de la junta en 1200 caràcters

L'any 2000 va néixer, com tots sabeu, l'Associació Cultural L'Espona, amb una finalitat molt concreta: omplir el buit cultural que, al nostre criteri, tenia el poble i treballar per promoure el coneixement, la difusió i la investigació dels elements que consoliden el nostre caràcter i el nostre patrimoni.

Tot just començar a caminar, vam veure la necessitat de disposar d'un altaveu de transmissió de les nostres inquietuds i d'un mitjà de comunicació amb el soci i ens vam posar a barrinar. Quin format podríem donar a aquest nexa d'unió entre la junta i els associats? Un dels més habituals, en qualsevol entitat cultural, és l'elaboració d'una revista periòdica, però nosaltres vam creure (i ho seguim creient) que en un poble tan petit com el nostre no té gaire sentit solapar-nos els uns als altres ni aixafar-nos el terreny i, com que des de l'Ajuntament ja s'havia engegat *Lo Mussol*, hauria estat poc elegant per part nostra promoure el disseny d'un mitjà de comunicació com aquest. Aleshores vam girar la vista Ebre avall i vam emmirallar-nos en el format de *La sirga*, el butlletí del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre. Sí, així podia ser aquesta petita publicació periòdica que volíem estrenar.

I el nom? Vam donar tóms al voltant del concepte que havíem adoptat per donar-nos a conèixer - L'Espona- i vam pensar que, si, per tal que l'espona s'aguanti s'ha d'anar falcant amb petites pedres que li donen solidesa (es tracta de reblar-la), doncs el nostre butlletí era també una manera de refermar l'associació. Ja teníem nom! El *Reble*.

Aquest petit butlletí tindria una periodicitat bimensual i disposaria, a l'inici, d'un apartat titulat "Editorial", el qual representaria la veu de la junta. Disposaríem de 1200 caràcters per oferir al soci el nostre punt de vista sobre diferents qüestions de l'actualitat que ens toca viure, tant dels esdeveniments que ens afecten més de prop com dels que ens arriben més de resquitllada. Procuraríem sempre ser curiosos en l'expressió de les nostres idees i no ferir la sensibilitat de ningú, però no deixàriem de manifestar les nostres inquietuds encara que sospitéssim que potser no agradarien a tothom, perquè ja teníem concebut un altre apartat en aquest butlletí on podria expressar-se el soci, el qual podia servir, també, per replicar, si qualsevol ho considerava oportú, tant els articles d'algun altre soci com les nostres mateixes opinions. Cal dir, en aquest sentit, però, que en aquests 50 primers números mai se'ns ha replicat l'opinió que, com a junta, hem transmès a partir de l'editorial. Confiam que no us heu quedat la rèplica per a vosaltres (ens sabria greu), sinó que, majoritàriament, hem coincidit en el punt de vista.

En una societat tan variada com la nostra no ens ha estat excessivament difícil omplir l'espai que ens havíem destinat, més aviat al contrari: és tan complicat, sovint, expressar-se per escrit en només 1200 caràcters!! Perquè un s'emociona o s'implica amb allò que vol transmetre i, quan se n'adona, ja ha d'estar retallant!, i, en conseqüència, traient vivor a l'escrit inicial.

Ara, que ja ens hem fet grans i podem repassar el que ha donat de si el *Reble*, ens adonem que en moltes ocasions (potser massa) hem tractat de política, nosaltres, que som una associació cultural. Però això no és pas una contradicció, perquè la veu de la junta cal que se senti i que es defineixi, en tot allò que ens afecta, i si el que ens afecta són els diferents esdeveniments polítics que han marcat el nostre país i el nostre món, ens ha semblat que no havíem de restar-ne al marge. Hem tractat de l'Estatut, de fronteres territorials, de Plan Hidrológico Nacional, del *No a la guerra*, de l'exercici del dret a vot, dels 25 anys de la Constitució Espanyola, dels papers de Salamanca, de la crisi..., però també d'altres temes que ens han afectat molt més directament, com l'exposició que vam elaborar sobre el catàleg arquitectònic del terme, la figura de Rossend Escolà, les nostres activitats estivals, el nostre parlar, el desè aniversari del Mussol, el premi Sirga d'Or del CERE, la creació del grup de teatre Lo teló, la celebració del 75è aniversari de les escoles municipals... i un llarg etcètera.

En definitiva, ens manifestem sobre el que vivim, sobre el que sentim i sobre el que ens afecta, perquè aquest era el propòsit. I l'hem complert. Esperem que per molts números més puguem seguir oferint aquest altaveu i vosaltres pugueu llegir-nos i, si ho voleu, matisar-nos.

Olga Cubells Bartolomé

50 números posant Reble!

Com es deia al número 0 de Reble, el butlletí sorgia “amb l'objectiu de convertir-se en el nexa d'unió i de comunicació constants entre l'associació i els socis i sòcies”. Per a fer-ho, una de les seues tres parts, l'article, es reservava perquè socis i sòcies poguessin difondre les seues opinions sobre diferents qüestions que poguessin anar sorgint en cada moment. I s'acabava animant a tothom a participar-hi, per tal d'anar “posant Reble”. Doncs bé, passats aquests anys, és reconfortant veure com, amb la realització i consolidació de les diferents activitats, els números de l'Espona comencen a fer goig. De fet, gairebé sense adonar-nos-en, ja han sortit 50 números del butlletí. 50 números amb els quals, entre tots, hem anat posant Reble.

Com també es deia al número 0, els articles per al butlletí podien ser divulgatius, d'opinió... En aquest sentit, hi ha hagut força diversitat respecte a l'enfocament dels articles: 25 han sigut divulgatius, 13 han estat d'opinió, 9 han estat l'explicació de vivències i 2 han sigut més de tipus literari. Pel que fa a les temàtiques, han predominat els articles que feien referència a diferents aspectes de la societat i/o temes polítics, amb un ampli ventall de temàtiques concretes: gent gran, infància, esport, resultats electorals, estils de vida... Una especial representació han tingut, dins d'aquest apartat, els 8 articles dedicats a diferents esdeveniments locals, entre els quals predominen els centrats en les activitats de la mateixa Espona, però també altres, com la festa major, el futbol o l'aplec de sardanes. La segona matèria en nombre d'articles ha estat la història, amb 8, seguida molt de prop pel territori i el medi ambient, amb 7, i la cultura, amb 6. Tanmateix, independentment del tema, la majoria dels articles s'han centrat en la Palma, completament (22 articles) o parcialment (13), mentre que la resta (14 articles) abordaven qüestions generals, en les quals no es feia referència específica al poble. En un altre ordre de coses, en el número 0 també us dèiem que el butlletí es concebia com “un nexa d'unió, un canal d'informació que, forçosament, ha de funcionar en les dos direccions”. En aquest sentit, l'espai per als articles no ha estat una tribuna –almenys no tant com ens hauria agradat– en la qual debatre sobre diferents temes i qüestions, i només en dos ocasions dos articles van sorgir com a rèplica d'altres.

Al llarg d'aquests anys s'han escrit 49 articles, un per número, però hi ha hagut 28 autories diferents. Això vol dir que hi ha persones, concretament 10, que han escrit més d'un article. El que més n'ha escrit, n'ha fet 5, després hi ha 2 persones que n'han fet quatre, 4 persones més n'han fet tres i 3 persones que han estat autors en dos ocasions. D'aquestes 28 autories, n'hi ha 2 que no corresponen a cap persona, ja que en un número es va incloure el “Manifest a favor de la preservació de l'espai de la Font Vella” que es va elaborar amb motiu de la festa d'apanyar pedra, i que, per tant, no té una autoria específica; i en un altre cas, el de l'article “Un record per a Joaquim Escolà”, la signatura va ser de L'Espona en el seu conjunt, com a homenatge al soci de més edat, amb motiu del seu traspàs. Així doncs, hi ha hagut 26 articulistes, que han col·laborat posant Reble. Val a dir que hi ha hagut prou paritat de gènere, ja que hi ha escrit 14 homes i 12 dones. No hi ha hagut tanta igualtat en el nombre d'autors que viuen al poble o fora. Si ens fixem en l'adreça que figura en el directori de socis de L'Espona, només 8 dels 26 autors d'articles al Reble tenen la residència al poble. Una altra qüestió a analitzar és quants d'aquests autors han estat en algun moment membres de la Junta. En aquest sentit, 8 persones de les que han escrit han estat –de fet ho són actualment– membres de la Junta. Ara bé, si en comptes de mirar-ho per persones, o mirem per articles, gairebé la meitat, 22 articles, han estat escrits per aquestes 8 persones. Amb això no volem lloar l'especial implicació d'aquestes persones, ni molt menys, ni tampoc menysvalorar la participació de la resta de socis, ans al contrari, volem animar tots els socis i les sòcies, sense excepció, que escriguin per al Reble. Als que no ho han fet fins ara, els instem que hi participin i als que ja ho han fet, que repeteixin.

Bé, el que hem intentat il·lustrar amb aquest article és el valor que té el que s'ha fet fins ara. Com hem vist, hem pogut gaudir de 49 textos originals que, a mode de petites pindoletes –per la seua extensió–, ens han permès assabentar-nos d'aspectes de la història o de la cultura de la Palma que abans no coneixíem, compartir vivències i opinions, conèixer trajectòries professionals... Es tracta, ara, que entre tots continuem posant Reble, per tal de seguir intercanviant coneixements i/o experiències, algunes de les quals fins i tot ens animem a rebatre. Es tracta, en definitiva, que entre tots puguem arribar als 100. A tots els que hi heu participat i a tots aquells que hi participareu, moltes gràcies!

Sergi Cuadrado Ciuraneta

Activitats: el que es cou al nostre entorn

El mes de maig de 2001 apareixia el reble número 0, amb l'objectiu d'establir comunicació entre els membres de L'Espona i els socis que la formen. La intenció des de llavors ha estat crear cada dos mesos un butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió per transmetre, com ja hem dit, la nostra veu (a través de l'editorial) i que vosaltres hi poguéssiu plasmar la vostra (mitjançant l'article). La part més d'informació l'hem reservat per a les activitats, tasca que no sempre ha estat del tot fàcil. Ens explicarem.

Durant aquests anys hem volgut apropar-vos a les activitats del nostre entorn, procurant no cenyir-nos a la frontera comarcal, sinó natural (Priorat, Terra Alta, Ribera d'Ebre...). Sempre que ha estat possible hem reservat les primeres línies per a les festivitats i/o actes locals, deixant pas després a les activitats comarcals i intercomarcals. Per tant, hem intentat anar sempre d'una perspectiva més propera cap a una de més llunyana. En aquest punt és on, sovint, ens hem trobat amb alguna dificultat, perquè les pàgines web d'informació on hem anat a cercar-les moltes vegades no estan actualitzades ni recullen gaire informació.

Quant al contingut de les activitats, hem procurat que fossin al més variades possible, de manera que hi apareguessin a cada número actes festius, culturals i d'oci. En primer lloc, com hem dit més amunt, hem reservat les primeres línies per a les activitats locals, començant sempre per les de la mateixa associació (si és que en aquell període en teníem de programades). A continuació, fem esment de les del poble (festes majors, altres festes locals, concerts...). Seguidament fem referència als actes de les altres comarques (intentant, en la mesura del possible, començar sempre per la nostra), ja siguin festes o altres de més culturals (conferències, debats, exposicions...). Hem volgut, finalment, destinar espai a les activitats de lleure (excursions, muntanyisme, rutes en bicicleta...). D'aquesta manera hem ofert un ventall ampli de possibilitats per a tots els gustos i preferències, limitats, això sí, pel poc espai de què disposem per a aquest apartat. Per això mateix, no hem pogut esplaïar-nos en les explicacions de cada activitat sinó que n'hem donat la informació necessària i, sovint, l'adreça on es podia trobar més informació, per si algú hi estava interessat.

És cert també que, segons l'època de l'any, ens ha costat més omplir el buit destinat a aquest apartat o menys. Normalment a l'estiu, que les agendes estan molt més carregades, ens ha estat més fàcil farcir-lo d'activitats. Fins i tot en algun cas, hem hagut de bandejar-ne alguna perquè no ens hi cabia (sempre hem deixat de banda les més llunyanes quan això passava). Altres vegades, sobretot a l'hivern, hem tingut més problemes per omplir aquest espai.

Durant 50 números de Reble, doncs, hem procurat estar al dia sobre tot allò que es cou a les nostres comarques. Som conscients que en un espai tan limitat no és possible recollir-ho tot i tampoc, segurament, satisfer els gustos de tothom. Ho hem intentat. També sabem que, sovint, per motius d'agenda, algunes de les activitats anunciades ja havien passat en el moment de repartir el Reble. Des d'aquí, doncs, us en demanem disculpes.

Esperem que puguem continuar omplint d'activitats aquest apartat durant força anys i que vosaltres les pugueu gaudir i en pugueu ser participants.

Imma Cubells Bartolomé

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no es fa responsable de les opinions expressades en l'article.